

496137

Imprimatur legal.

II. évfolyam

3. szám

1929 Január 19

SZÍNHÁZ ÉS FILM

Felelős szerkesztő: Walter Gyula

A kolozsvári Magyar Színház mult heti nagyszerű jazz-hangversenyének szereplői, jobbról-balra: Selmeczy Mihály, Kondor Ibolya, Ihász Aladár, Fülöp Sándor, Kun Magda, Czopán Flóra, a görli-csoport és Tompa Béla, a sutgó tenorista.

(Fotofilm, Miskowsky szinpadí felvétele.)

Megjelenik minden szombaton, a kolozsvári magyar és román, a nagyváradi magyar színházak és a kolozsvári mozgósínházak műsorával.

Ára 10 Lei

KEREKES ILONKA

az aradi színtársulat újonnan szerződött
tagja

Előfizetési árak: Egész évre 500, félévre 260, negyedévre 130 lej. — Egyes szám ára 10 lej. — Hirdetési díjak árszabály szerint. — Főmunkatársak: Botos János, Finta Zoltán, Halász József, Hunyadi Sándor, Imre Sándor, Incze Vilmos, Dr. Ligeti Ernő, Mátrai János, S. Nagy László, Olajos Domokos, Seres Miksa, Szabó Imre, Végő József. Művészeti munkatársak: Bányász István, Guncser Nándor, dr. Hankó János és Olasz Lajos. Szerkesztőség és kiadóhivatalai: Str. Bratlanu (Király-u.) 11.

Berlini szerkesztőség: Ormos László, Berlin, S. W. 48 Friedrichstrasse 218. I. emelet. Bécsi szerkesztőség: Benczell Béla Bécs, IV. Schönburgstrasse 36. — Budapesti szerkesztőség: Pálos István Budapest, V. ker. Nádor-u. 28.

Friss életet a szinpártoló egyesületekbe

Céltudatos bérletrendszer kiépítése a főcél

Erdélynek ma már jóformán minden nagyobb városában működnek a szinpártoló egyesületek. Okos, hasznos intézmények az elgondolásban, de többnyire eredménytelenek és inaktívek a munkában. Segítőkezek kellene legyenek s ehelyett inkább tanácsokat adó prókátorok. Nem támogatók, okoskodók. Igaz ugyan, hogy az erdélyi szintársulatok működése és vezetése, programösszeállítása tagegyütteseivel ellen is tehető, hol komolyabb, hol csak a kritizálni akarás ideológiájából született kifogások, de a főcél mégis egy lehet: minden körülmények között biztosítani az erdélyi magyar színészet sorsát és jövőjét.

Magyar feladat ez, magyar hivatás és kötelesség. Nem politika, kultúra. Nem fórumon-szavazás, de a munka-vállalás ritmusába való beállás és eredménymutatás.

Friss vért, új életet kell árasztani lelkes agilitással, dolgozni akaró kedvvel és lendülettel a meglévő szinpártoló egyesületek merev formáiba. A szinpártolás alfája és omegája nem az egyesületesdi, nem a címek vállalása és a szerepkörök keresése, hanem egy egységes, határozott és céltudatos bérlet-rendszer megszervezése és kiépítése mindentűt, ahol magyar szintársulat működik. Ennek a munkakörnek teljes erejű ellátása és megoldása kell legyen a szinpártoló egyesületek feladata, úgy, mint évekkel ezelőt ezt példaképpen Lécfalvi Bodor Pál bankigazgató Marosvásárhelyen megmutatta és elvégezte.

És ha ezt a feladatot elvégezték a szinpártoló egyesületek, akkor jöhet a komoly kritika szava: direktíóval, társulattal, rendezéssel, műsorral szemben. Akkor elkövetkezhetik az igények

feljebb fokozása, a kivánalmak kellő mértékű honoráltatása, a színpártoló egyesületek vezetőségének a társulat irányításába, programjának megválasztásába, szereplési időpontjának kijelölésébe való beleszólása.

Ha a színpártoló egyesületek kötelességüket teljes mértékben megtették, akkor a kötelességtettesítés ellenében jogokat is követelhetnek maguknak. De csakis így és csakis akkor, persze a szakmai kérdésekbe belekontárkodás elkerülése mellett. Nem lehet azonban igényeket támasztaniók, főlösen kritizálniók, sőt gáncsoskodniók akkor, ha a sok gond közt fővő szinigazgatókat és társulatokat csak üres, prókátori tanácsokkal látják el reális segítségnyújtás nélkül.

A színpártoló egyesületek mai rendszere pedig sok helyt csak ez mégis, véleménynyilvánítás, óhaj, követelőzés, de nem munka és nem támogatás. És ez nem lehet így tovább, a magyarságnak e téren feladatára kell eszmélnie és a munka nehezét ott venni kézbe, ahol arra szükség van. Az erdélyi magyar színészet tradíciójánál is nagy multja követeli ezt és kötelez is erre mindenkit, akinek a kultúra nem csak szó-kérdés, de bensőséges lelki tartalom is.

Walter Gyula

MISS ROMANIÁT IS MEGVÁLASZTOTTÁK

Vasárnap zajlott le Bukarestben a Miss Romania személyének megválasztása. A választást Maurice de Waleffe párisi ujságíró, a latin sajtószövetség vezérttkára vezette le. A verseny döntőjébe közel 100 hö'gy nevezeit, illetve került be a kerületi versenyek alapján. Ezek közt a de Waleffe vezetése alatt álló bizottság előzetes selekciót végzett, amely után 11 hö'gy maradt meg a Miss Romania döntője számára. Ezek közül győztes az összesen leadott 23 szavazatból 12 szavazattal Gonescu Maria konstancai urileány lett, aki 25 éves és uszóbajnoknő. Sportolónő-típus, magas, barna, menyasszony, de addig nem megy férjhez, míg a párisi Miss Európa verseny le nem zajlik, ahol győzni szeretne. Ez a verseny február végén lesz.

De Waleffe a Miss Romania választásra Budapestről jött le hol a Miss Magyarország választása ment nemrég végbe. Ennek győztese Simon Böske keszthelyi urileány lett, aki hatszáz versenyző közül került be csaknem egyhangu szavazattal elsőnek. Érdekes, hogy Gonescu kisasszony és Simon Böske hasonlitanak egymáshoz s mindketten magas termetű, a milánói Vénuszra emlékeztető, sportoló lányok.

INTIM ÉTTEREM ÉS BÜFFÉ

POLONYI SÁNDOR, FŐTÉR

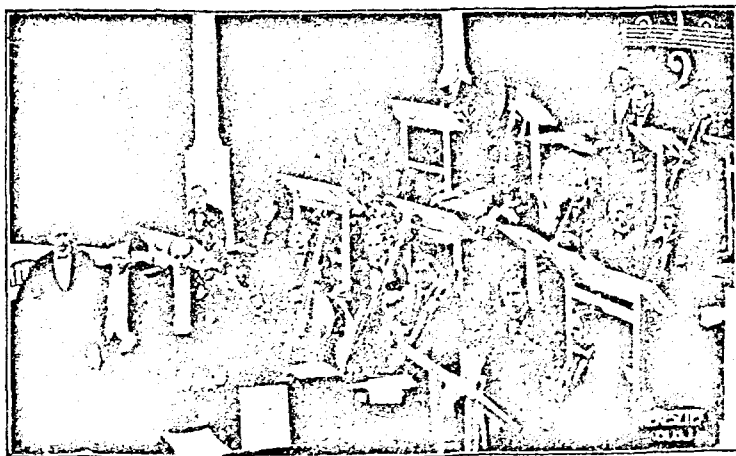
Elsőrendű konyha, legnagyobb választék italokban. - Színház után meleg vacsora.

Az első kolozsvári jazz-koncertről

közlünk felvételeket a mai számunkban. Az excentrikus, modern zenének, amely ma már tért hódított Európa minden metropolisában, első önálló bevonulása volt Kolozsvárra ez a hangverseny, amely figyelemreméltó és komoly eseménye volt Kolozsvár művészi életének. Különös és furcsa összetétele az angol és amerikai higgadtságnak és a néger zene vadságának a jazz, amely ma már nemcsak a táncban mutatkozik, hanem fontos szerepet játszik a modern szalonzene minden megnyilvánulásában is.

Budapesten néhány hónappal ezelőtt a Fővárosi Operett színházban Ábrahám Pál, a neves zeneszerző-karmester rendezte az első jazz-koncertet. Nálunk Komjáthy Károly, a Budapestről elszármazott komponista, a Pillangófőhadnagy és Kóristalány szerzője, adta meg az ötletet a jazzhangversenyre. Az ő lelkes munkája hozta ki a zenekarral mindazt, amit a jazz-zene egyesít magában. Ebben a munkában vele együtt dolgoztak a szereplők is, valamint karmesteri társai: Török Emil és Stefanidesz József is.

A kolozsvári közönség szívesen fogadta az újítást és szeretettel ünnepelte az estély szereplőit.

A kibővített jazzzenekar, előtérben a karmesterekkel: Stefanidesz Józseffel, Komjáthy Károllyal és Török Emmillel.

(Fotofilm, Miskowszky felvétele.)

Temesvári színészet, vagy amikor a fináncnak játszanak

A bécsi operett-együttes vendéjátéka

(Temesvári tudósítónktól.) Fehér Imre temesvári társulata 13-án vasárnap délután 2 előadást tartott a színházban. Délután félháromkor: *Az utolsó Verebély leány* került színre, a főszerepekben Lengyel Irénnel, Fekete Rózsiával, Fratta Gézával, Felhő Ervinnel, Csóka Józseffel és Szabadkai Miklóssal. Délután félhatkor pedig a *Régi nyár*-t adták elő. Ebben a darabban Lengyel Irén, Szücs Irén, Fekete Rózsi, Kelemen Lajos, Felhő Ervin, Csóka József és Szabadkai Miklós játszottak.

Mindkét előadáson telt ház tapsolt a színészeknek, de az együttesnek a zsumolt házból kevés haszna volt.

A két előadás nyolcvanezer lejt meghaladó bevételéből a temesvári pénzügyigazgatóság kiküldöttje negyvenezer lejt vitt el vigalmi adó címen, a többit pedig a város kapta színházi bér fejében.

A színészeknek nem maradt semmi. Az igazgató pedig szomorúan nézte, mint viszik el a bevételt, amelyre pedig égető szüksége lett volna.

Temesváron különben január 17-én kezdte meg vendéjátékát a Kowalsky igazgató vezetése alatt álló *bécsi operett-együttes*. A társulat, melynek ötven tagu kórusa és saját zenekara van dr. Schönherr Willy dirigálása mellett a hó végig fog a városban maradni. Bemutatókózásul a társulat Kálmán Imre új operettjét a *Csikágói hercegnőt* hozta színre.

Ezenkívül bemutatják az új operettslágereket és több repriz is lesz.

Az együttest értesüléseink jó hírek előzték meg. A társulat tagjai a legobb bécsi színésznökből és színészekből állanak. Az együttes előzőleg Ausztriában és Németországban szerepelt szép sikerrel. Majd néhány hónap előtt Romániába jött, ahol eddig Bukarestben, Brassóban, továbbá Nagyszebenben, majd legutóbb Csernovitzban játszott hosszabb ideig. A bécsi operett-társulat debütjét a temesvári közönség meleg szeretettel fogadta.

TEGEZÖDJÜNK!

Mihályffy Lászlót vacsorára hívta egy tisztelője. Amikor azonban ivásra került a sor, a tisztelő nem nyult a poharához. Csak szomorúan nézett rá.

— Mi baja van? — kérdezte tőle megütődve a művész.

— Mondja — szólt a tisztelője — igazán barátom Ön nekem?

— Természetesen — hangzott a válasz.

— Akkor megmondhatom, hogy valami nagyon fáj nekem.

— Ugyan micsoda — kérdezte Mihályffy.

— Az, hogy nem tegez... Kérlek — tegezzon! Kérem — tegezzél! Tegezödjünk!

— Ezer örömmel — szólt a kiváló művész. — Azonnal adj tehát 1000 lejt kölcsön.

Az üzletet megkötötték és felvidult szívvvel ittak együtt még sokáig a két jóbarát.

Beszélgetés Berky Lilivel

Hosszu haj és kitünő konyha: ezek a Berky speciálitásai

(Budapesti tudósítónktól.) A Belvárosi Színház most mutatta be nagy tetszés mellett az *En és hugom* c. darabot, amelyben a kolozsvári közönség régi kedvence Berky Lili jelentős szerepet játszik az urával, Gózon Gyulával, őszinte szép sikerrel. Ebből az alkalmából született az alábbi interjú, a darab előadása után a színház öltözőjében.

Letelepszünk. Nézem ezt a nemesmetszésű magyar asszonyfejet. Homloka tiszta és sima. Bronzhaja a nyakára hull, ahol konttyá tömörül. Eleven, valódi, hamisítatlan konty a ma pesti színházi világban... Észreveszi, hogy a haját vizsgálom.

— Nincs valami talán rendben a fejemen? — kérdezi.

— Sőt nagyon is. De a mai pesti művészvilágban hosszú haj és valódi konty, egyenesen páratlan. Azt hiszem, maga az egyedüli pesti színésznő, aki hű maradt a hosszú hajhoz. Hogy tudott így kitartani?

— Hát nem is olyan nehéz, nem kell mindenben a divatot követni.

A férj, Gózon Gyula, egyszerre megszólal:

— Kár is volna ezt a drága sulyos haját levágni. Nézze, hogy csillog, mint a folyékony arany. A lányának sem engedte levágnatni. Neki is ilyen szép, bronzszínű haja van.

Berky Lili menekülni akar és a szerepére tereli a szót.

A művésznő t. i. az *En és a hugom* második felvonásában egy nancy-i cipőkereskedésben eláru-

sítónőt játszik. — Hát bizony ez nem valami tűneményes szerep. Nem a tehetségéhez illő.

— Mire vágyik?

— Hogy mire vágyom? Szerepre, szerepre és sokra. És jóra. Valami szép, nagy drámai szerepre. Irja meg, hátha teljesül a vágyam.

— Kívánom teljes szivemből. Meg is érdemli, hiszen egész pályáján csak a jót és a művészt kereste.

— Még csak valamit. Tudom, hogy a nagyságos asszonynak van a legjobb konyhája a pesti színésznők közül.

— Bizony, — nevet fel Gózon Gyula — ragaszkodom hozzá, hogy az én három legkedvesebb ételemet ismeresd. Hadd tudja meg az ország, mit szeretek.

— Jó, jó — mosolyog Berky Lili. — Hát kérem, a Gózon-leves, ez tyuklevés, a rác ponty és a turósmetélt a kedvencei.

Lent megszólal a gong, sietünk le a nézőlérre. Gózon mulatságos maszkjával ál'andóan derűtlenségben tartja a há'as nézőteret. Viccet rögtönöz. A legjobban Berky Lili van vele megelégedve.

— Ennivaló csirkefogó, olyan jó, hogy holnap tyuklevest főzök neki.

Két orvos beszélget.

— Hatásos volt a kezelés, amit Kolléga ur az öreg bankárnál alkalmazott?

— Nagyon hatásos volt. Hat hónapig kezeltem és a dolog száz-ezer lejt eredményezett az örökösöktől.

HORVÁTH GÉZA
 PORTRÉJÁHOZ

Egy érdekes férfiprofil néz le a papírról a lap olvasóira, egy fiatal magyar tehetségé. Petrozsényi fiu, magabizó, a művészeti örekvéseit komolyanvevő, értékes eredményekkel biztató talentum. Horváth Géza, a kolozsvári Opera szólótáncosa.

Itt ül szembe velem. Kérdezek és felel. Ime a beszélgetés vilálanó mondataiban egy filmszerűen megvilágított karrier apró állomásai:

— Petrozsényben érettségiztem 1926-ban. Azután tanulmányut Budapestre, Bécsbe, ahol a Hel-

lerau akadémián tanulgattam, majd Bukarestbe. Itt balettmesteri diploma. Nem volt ez még teljes-erejű tanulás, inkább szemlélődés, gyűjtése a látásoknak. 1927-ben Petrozsényben egy sajtó-estély keretében léptem először a nyilvánosság elé, mint hivatásos táncművész. Különben itt volt az első szereplésem is 12 éves, II. gimnázista koromban, egy baletben.

— Aztán jött a többi. 1927 szeptemberében a kolozsvári román Operánál duett, Szilágyi Bertával. Randevu, klasszikus tánc, Verdi zenére, nagy sikerrel. Ide Eftimiu szerződött le. Külföldre mentem volna tanulmányutra, de

a katonáskodási kötelezettség meggátolt, így jöttem ide a bukaresti diplomával. Azóta számtalanszor szerepeltem.

— Nagyobb alakítások?

— Mauke: Letzte Mask, 3 felvonásos pantomim, címszerep. Delibes: Copeliá-jában Copelius, főszerep, Diótörő. Csajkovszky balettjében, s a Walpurgis-éjben, Mindenikben szép sikerek.

— Szerepkör?

— Szólótáncos vagyok.

— Mi a tánc-műfajok között a kedvence? Mik a tervei?

— A modern, expresszionista táncokat szeretem a legjobban. Önálló tánckompozícióim is ilyen természetűek. A nyilvánosság előtt több önálló estély keretében mutattam be ezekből Erdély több nagy városában. Ezek közt érdekesebbek Rachmaninoff Prelude-re: Lelkiismeret, Ady-versek tánc-illusztrációja, Élet című pantomim gongra stb Több tervem van. Ha a katonáskodással végeztem, remélhetőleg állami ösztöndíjt kapok, s külföldre megyek, valahova egy nagyobb pantomim társulathoz, esetleg a filmhez. Vannak ambícióim.

Ezt határozott hangon mondja. De mégis szerény mindvégig; öntudatos, komoly, a művészetet értéke szerint tudó és becsülő tehetség. Magyar táncművész, erős, izmos, biztató kvalitás. Sokat ígér és még több lehet belőle. Ez Horváth Géza. (w. gy.)

KEREKES ILONKA

Ez a kellemesarcu, pompás beszélő-organummal rendelkező fiatal és biztató művészhetség, nagyszerű iskolából került ki. Mihályffy László magán színiiskolának volt növendéke s a népszerű művészek kedvenc és sokrabszűlt tanítványa ez az urileány, aki a tisztviselői pálya nehéz sora mellett érzett magában elég erőt, ambíciót és kedvet ahhoz, hogy művészi hivatására képezze ki magát.

Kemény, küzdelmes munka után sikerült is ez neki. Elvégezte Mihályffy színiskoláját, azután különböző szerepekre készült és nekiindult új pályájára. Itt első sikeres debütje Kolozsváron volt a Magyar Színházban Herczeg Ferenc kitűnő darabjának, a Kék rókának vezetőszerepében. A kolozsvári fellépés komoly és a napisajtó által is approbált sikerért és kedvező fogadtatását követte Ferenczy Gyula szatmári direktor meghívása, ahol szintén a Kék rókában mutatkozott be.

Az érdekesnek ígérkező művészpálya most új fordulóhoz ért. Kerekes Ilonkát Szendrey Mihály aradi társulatának kötelekébe szerződtette le, vezető prózai szerepekre. Az ut tehát fölfelé visz. Kerekes Ilonka ambíciója, tudása és talentuma arra vall, hogy ez az ut sikeres és művészi eredményekben gazdag lesz.

KATONA-sütőde

tiszta, tápláló süteményei elismerten
a legjobbak!

HETI STRÓFÁK

Zilahy
nem épen mai
csirke a színpadon.

Vagyon
neki már több sikeres darabja,
amik miatt
jól a „sült a nap“-ja.

Eddig a rivaldán
elég sikerrel forgott,
de a „Tábornok“
— hiába tetszettek neki a rangok —
a szerzők között
mégse hozta el ajándéku-
számára a „tábornok“-i rangot.

En nem vagyok
cseppet sem cseh-ellenes.
Megvallom a „Tábornok“-ban
határozottan tetszett nekem —
Benes.

Egy lány így szól
az izlésem csöppet sem alantos,
mert ideádom, a Lantos.

Szeretem a közmondást megfejezni;
— nincs ebben semmi fondor. —
Ime egy:
Súlyomnál jobb a Kondor.

Madárban: a seregély.
Operettben: a Verebély.

Eltörött a hegedüm
nem akar szólalni.
Ellopott a Zerkowitz,
aki szeret csalni.
Pedig igazi vagyok
egy cseppet se talmi.
Zerkowitz: ha lop zenét,
ott nem szokott csalni.

Vicc-akadémia

A költő a lányhoz:
— Elfogadna tőlem, kisasszony,
egy kis ajándékot?
— Sajnálom, de ajándékokat
nem fogadok el uraktól.
— Pedig a saját verseskönyve-
met óhajtottam átnyújtani.
— Az már más. Azt hittem,
valami értékes dologról van szó.

Hemd ur egy spiritiszta szeán-
szon két év előtt megboldogult
nejének szellemével értekezik.

— És boldog vagy most, ked-
vesem?

— Az épen nem, de még min-
dig boldogabb, mint mikor veled
éltem.

— A menyországba vagy?

— Nem, Samu.

— A purgatóriumban?

— Nem, Samu. A pokolban
vagyok.

— Mondja, mi a maga véle-
ménye: szerencsétlenség-e pénte-
ken házasodni?

— Kétségtelenül.

— Maga talán babonás?

— Nem én. De miért volna
épen péntek kivétel?

Körözi Dudus

zenekarának gyönyörű

muzsikáját

hallhatja és a legolcsóbb áron a
legfinomabb ételeket és italokat
fogyaszthatja a

CITY KÁVÉHÁZBAN

Tulajdonos: Breiner József,
Unió-utca.

(t. g.)

Erdélyből indult el az új Fedák Sári

- Mi a neved?
- Márkus Mancsi vagyok.
- Hány éves vagy?
- Tizenöt.

— Mikor csókolt homlokon Thalia istenasszonya?

— Még a bölcsőben, fehérhobos csipkék közt.

— És mikor találkoztál először Terpszichore-val?

— Öt éves voltam akkor. Játsszadtam a parketten, megbotlottam és abban a pillanatban azt hittem, hogy elesem. Valami belső ösztön azt sugta, hogy az egyensúlyt fentartsam. Édes apám nagyot nevetett és azt mondta, hogy meglássátok ebből a leányból táncosnő lesz. Azóta folyton táncolok, svéd-tornázom és Szász Endre bácsi már meg is írta a Keleti Újságban, hogy én vagyok a jövő táncfenoménya.

Ez a kedves pábeszéd az Újságíróklubban történt. Kinnt csunyan havazott, borús téli idő szakadt a városra és az Újságíróklubban, mintha a tavasz rügyfakadá-

sát éreztem volna. Egy kész művész, a teljes kibontakozás előtt. Az arca olyan, mint egy most kattanó rózsabimbó, de a szemében az erős akarat és önbizalom szikrája csillan meg. Márkus Mancit, ezt az ördögös kis tehetséges művésznőt jóformán már egész Erdély ismeri. Nagy lapok már interjúkat írtak róla, egymaga pompás sikerű műkedvelő előadásokat rendezett és játszott végig. Énekel, táncol, zongorázik és mindenben kiváló. Most Budapesten Rákosi Szidiniél tanul és máris, mint a jövő szinpadai csillagáról beszélnek róla egész Budapesten. És az interjú folytatódik tovább:

— Ki a művészi ideálad?

Erre elmosolyodik és némi önironiával az arcán, bájos pukkerlét csinál előttem és hangos nevetéssel csicsergi:

— Márkus Mancsi, illetve Fedák Sári. Legutóbb budapesti otthonában meglátogattam. Szent csodálkozással állíthatom, hogy ma is a legszebb, a legtemperamentumosabb és a legtehetségesebb színésznő Budapesten. Csupa akarat és izzó tehetség...

— Olyan okosan beszélsz, mint egy öreg foghíjas kritikus. — Erre ismét elmosolyodik és azt mondja:

— Van valami benne, mert még őszinte vagyok és elárulhatom, hogy a róla szóló kritikákat szóról-szóra bemagolom. És egyetlen vágyam, hogy valamikor, majd évek múlva rólam is így irjanak az újságok. Gyönyörű boudoirjában elénekeltem és eltáncoltam előtte valamit, és neki annyira megtetszett, hogy hencseréről figrishez illő mozdulattal ugrott fel, valószággal a levegőbe emelt és úgy

Márkus Mancsi, a zongora mellett

csókolt meg. Talán ez volt életem legszebb pillanata, amire késő vénségemben is szeretettel fogok visszaemlékezni. Mindenesetre ez a csók eljegyezte engem azzal a művészetel, amit Fedák Sári jelent ma a magyar színpadi muzsa egén.

— Hogyan élsz Budapesten?

— Tanulok, tanulok és tanulok. Szabad időmben színházba járok és sokat sportolok. A színpad után a legjobban szeretem a svédturnát, amelyet szobámba addig csinállok, amíg csontjaim valósággal átmelegednek és hajlékonyául sznek. Mert, hogy is mondja az a latin közmondás? — kérdi és gyönyörű fogsora úgy villan felém, mintha gyémántporos fehér márványból faragták volna.

— Mens sana...

— Nahát, azt akartam mondani.

És itt egy csodakölyökhöz il'ő mozdulattal mutatja a musculusait, amelyek márványfehérségükben úgy néznek ki, mintha Phidias vésője alól kerültek volna ki.

— Mi a véleményed a kolozsvári férfiakról?

Az unalom egy szikrája villan át az ajkán.

— Bárgyuk, unalmasak és beképzelték. Az igazi férfivel még nem találkoztam. Majd, ha nagy, híres művésznő leszek és alábaím előtt férfisereg fog fetrengeni, kiválasztom a magamét, aki jön bátran, felemelt fővel és az udvarlók testén keresztül királyi gög-

gel követői magának...

— Bravo, pompás gyerek vagy!

— És vége az interjunak? — kérdi mosolygó arccal.

— Miért?

— Meg akarom kérdezni, hogy miért tegezett le. Én nagy nő vagyok.

— Ez az interjuhoz tartozik, sőt még az is, hogy csókolj meg.

— Rendben van. Ha muszáj...

És már egy egészséges csók csattan el az arcomon. Üde, haramatos, de minden erotika nélkül való.

— Hát akkor szervusz, — és megrázom a kezét.

— Szervusz. A viszontlátásra!

Ilyen nő a Márkus Mancsi, aki elindult Erdélyből, mint a kis Mancsi és visszajön, mint az új — Fedák Sári. *Olajos Domokos*

A RIVALDA MÖGÜL

— *Hová mégy? kérdezi a színész a feleségét.*

— *Ahová akarok.*

— *És mikor jössz vissza?*

— *Amikor akarok.*

— *Helyes. De ne később.*

— *Az öltözőbe bejár egy javithatatlan fecsegő, aki míg a színészek festik magukat, a fülükbe duruzsol mindenféle badarságot.*

— *Nézze — kérem — szól az egyik színész — én már berekedtem attól, amennyit maga beszél*

Kalapkirály

CLUJ, PIATA UNIRII No. 24.

A város legrégebb és legszolidabb kalap- és férfidivatáruháza

Mi az igazi színházi élmény?

Lengyel Menyhért mondja:

— Sok mindent megél az ember, amint befelé megy az életbe, — sok minden változás történik vele, amin el is felejt csodálkozni. Hogy, például, mostanában olyan ritkán járok színházba! Igyekszem ugyan megnézni minden új darabot s ha azt hallom, hogy valamelyik művésznök vagy művészünk rendkívülít csinál, hát megnézem, — de az igazi mégis csak az volt, mikor tíz éven keresztül minden áldott este színházban ültem!

— Persze, vidéken. Az volt az igazi színházi világ. Azt a szenzációt, azt a változatosságot soha meg nem lehet kapni többé. Tudniillik a szintársulat egy, legfeljebb két évig maradt a városban, aztán új érkezett. Elejétől végig, a drámai hőstől az utolsó kóristalányig új emberek. Az volt a szenzáció, mikor kiragasztották a nagy plakátot, melyben fel volt sorolva az egész személyzet, szépen kijelölve mindenkinek a szerepköre: drámai hős, vigjátéki szende, kolaraturénekeső, szubrett stb. Egy egész nagy drámai, vigjátéki, operett, sőt operatársulat, amelyből egy lelket sem ismertünk.

— No és aztán megkezdődtek az előadások s kialakult, hogy ki a tehetséges, ki a kedvenc. A siker és a gyors népszerűség ha-

mar szárnyára kapta a tehetségeket, de ami a legfurcsább, még a tehetségtelenekeket is megszoktuk és — megszereztük. Legnagyobb mulatság volt, amikor a tökéletesen tehetségtelen színész jutalomjátékaul III. Richardot játszotta. Együtt élt az egész város a szintársulattal. S a fiatal kritikus — aki voltam — minden este beült a színházba s noteszébe jegyezte a sikerültebb momentumokat, hogy másnap alaposan referáljon róla a Felsőmagyarországban.

— Ma is tudok minden operettáriát abból az időből, — ma is úgy emlékszem, minden nevezetesebb művészi alakításra, hogy újból irhatnék róla. S ma sem értem, hogyan lehetett egy-két próbára olyan előadásokat produkálni, hogy mikor nagyritkán feljutott az ember Pestre és megnézte a Vigszínház vagy a Nemzeti színház előadását, akkor magában ezt mondta:

— Szép, szép, de Kassán, a mi színészeink ezt jobban csinálják!

Kozmetikai cikkek, finom bőr-
áru, gyermek játékaru és ruha-
diszkek legolcsóbb beszerzési
forrása

d'Or

ILLATSZERTÁRBAN

Hölgyeim, Uraim, ne törjék a fejüket!

Legszebb, legjobb, legolcsóbb ajándékot DR. SAMUEL cluji férfi-
divatáruházában CALEA REGELE FERDINAND 3 szám alatt szerezhetnek be.

SZABADOS ÁRPÁD 200
PENGŐJE

Hirt adott már a Színház és Film arról, hogy a budapesti Nemzeti Színház egy darabot elfogadott előadásra Szabados Árpádtól, a temesvári színtársulat tagjától és rendezőjétől. A darab címe: Az asszony és a bolondok. A színház igazgatósága azonban bizonyos változtatásokat óhajtott a művön, ezért levélben hívta fel Szabadoszt arra, hogy utazzék fel sűrűösen Budapestre. A művésznek azonban — ami Erdélyben igazán nem nagy dolog — nem volt pénze a felutazásra. Eztöszintén meg is írta a Nemzeti Színháznak. És megtörtént a csoda. A színház 200 pengőt küldött Szabadosnak a felutazásra, amely így lehetővé vált.

*

A többiről aztán beszéljen ő maga:

— A dolog a következőképen történt. Ezelőtt két esztendővel irtam egy darabot és környezetem hosszas rábeszélésére — elküldtem a Nemzeti Színháznak. Buzdító és dicsérő volt a válasz, de... „A darab témájánál és milliójénél fogva nem alkalmas a Nemzeti Színház színpadára“. Ujabb két esztendei hallgatás. Majd megírtam Az asszony és a bolondok című darabomat. Ez magyar minőben játszódik, de nem történelmi levegőjű, hanem családi dráma. Elküldtem. És — tetszett. irtak, hogy utazzam fel. Erre válaszoltam én' azt, hogy szárnyakon repülnék, de... — nincs utiköltésre pénzem. Küldtek. Most itt vagyok. Bizonyos dramaturgiai kérdésekről, jelenetek megváltoz-

tatásáról tárgyalnak csak még kérem.

*

Biztos siker lesz így Szabados darabjából.

VICC AKADEμία

— Mari, micsoda takarítás ez? Hiszen a városzobában ujjnyi vas-tag por van a székeken.

— Igazán nem tehetek róla doktor ur, hogy olyan rosszul megy a prakszisa.

— Mivel tudja bizonyítani, hogy jó ügynök?

— Egy lábnélküli rokkantnak eladtam egy doboz tyukszemirtő szert.

OLASZ LAJOS,

aki színésznek, piktornak, díszletfestőnek és embernek egyaránt elsőrangú, s hogy ő az valóban: saját aláírásával igazolja.

A koložsvári Magyar Színház műsora

Szombat d. u. fél 4 óraker: Nóra.
(Ifjusági előadás, nagyon olcsó
helyárrakkal. Előadó tanár dr.
Rajka László.)

Szombat este 6, 8 és 10 óraker:
Leánysors.

Vasárnap délelőtt 11 óraker: Mozi-
matiné.

Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9
óraker: Leánysors. (Filmelőadás
30, 20 és 10 lejes helyárrakkal.)

Hétfőn este fél 9 óraker: A Tes-
tőr. (Molnár Ferenc leghíresebb

darabja. Poór, Lilivel, Mészáros
Bélával.)

Kedden: Bölcs Náthán. (Ünnepi
előadás Lessing halálának két-
századik évfordulójának alkal-
mából.)

Szerdán: Bölcs Náthán.
Csütörtökön: Élő holttest. (Tolsz-
toj centennáriumának megün-
neplése. Ünnepi diszeladás.)

Pénteken: Élő holttest.
Szombaton: Végre egy uri asz-
szony. (Szenzációs vigjáték pre-
mier, Poór Lilivel a főszerepben.)

A női divat legszebb anyagai

Grünwald és Steiner

női divatkülönlegességek áru-
házában CLUJ, Piața Unirii 12.

Megjelent I

Megjelent I

GARA ÁKOS „GARABONCIÁS“-a

A legjobb vicceslap

CINEMA CORSO MOZGÓ

Alvilág

Evelyn Brenttel és George Bankroffal a cimszerepekben

A legérdekesebb amerikai bűnügyi filmek közé tartozik az Alvilág, amelyet a rendkívüli érdeklődésre való tekintettel szombaton és vasárnap vetít még a Corsómozgó. A film középpontjában egy feltűnően szép, könnyelmű kis nő áll, kinek a kedvéért ékszerüzletet rabol ki és embert öl Vörös Biel, a hatalmas erejű banlita, amíg végül is gyilkosságért halálra ítélik. A rabló megszökik

börtönéből, mert bosszút akar állani szerelmesén és legmegbizhatóbb emberén, akiről azt hiszi, hogy megcsalták. Az utolsó pillanatban tudja meg, hogy tévedett és nemes gesztussal futni hagyja a két szerelme és hogy végleg eltűnjön életükből: megadja magát a rendőröknek.

Az Alvilág szereplői: Evelyne Brent és George Bankroff.

Szombaton és vasárnap a Corsóban az ALVILÁG kerül vetítésre.

Rapa nui, a kincsek szigete

Budapesten, ahol a moziizléséről híres közönség minden filmet alaposan megkritizál, több mint egy hónapon át egyfolytában vetítették Lyane Haid legjobb filmjét: „Rapa nuit, a kincsek szigete”, amelynek bemutatója kiemelkedő szenzációja lesz a kolozsvári mozilátogató közönségnek.

Lyane Haid kettős szerepet játszik a darabban; két ikertestvért elevenít meg, akik közül az egyik

egy hajótörés után egyedül maradt a lakatlan szigeten, a másik pedig elkerült a nagy, romlott és bűnös világba. Meglepően érdekes jelenetnek teszük változatosá a filmet, amely Kolozsváron csak három napon át fog futni.

Január 21—24-ig, hétfőtől csütörtökig a Kincsek szigete vetítik a Corsóban.

A vörös haju

Clara Bowval

A jövő hét csütörtökjétől kezdve Kolozsváron is előadják Clara Bow legjobb filmjét, a „Vörös haju”-t, a Paramount filmgyár egyik remekét. A Corzó-mozgó

nagy áldozatok árán szerezte meg a film előadási jogát, amelyet több napon át előreláthatólag zsumfolt házak mellett fognak vetíteni.

Jan. 24-től csütörtöktől kezdve a „Vörös hajut vetíti a Corso-filmszínház

CINEMA SELECT MOZGÓ

Forradalmi nász

Gösta Eckemann sok szinpom- pával felépített, pompás hatásokra bazirozó filmjét még szombaton és vasárnap fogja vetíteni a Select-mozgó. A Forradalmi nász a francia forradalom véres és veszélyes napjait eleveníti meg és hű képét

adja mindazoknak a borzalmak- nak, amelyek a forradalommal együtt járnak. Kolozsváron is si- kert aratott.

Szombaton és vasárnap a For- radalmi nászt adják.

Ítélt a Dnyeszter

Olga Tchechowának, ennek az elbűvölő szépségű filmszínésznő- nek legújabb filmjét, az Ítélt a Dnyeszter-t vetíti a Select-mozgó hétiőtől kezdve. A világháboru utáni filmek közül talán legna-

gyobb hatása volt ennek a meg- kapóan új stílusban felépített film- nek, amely az orosz-lengyel ese- ményeket élethűen vissza.

Főszereplők: Olga Tchechowa, Hans Stüwe és Angello Ferrari.

Az Ítélt a Dnyeszter január 21-től 25-ig hétfőtől péntekig fut a Selectben.

Sivatag dala

A Select-mozgó egyik legköze- lebbi újdonsága, a Sivatag dala című film lesz, amelynek fősze-

repeit: Henry Georg és Alexandru Mosjoukine kreálják.

A filmet január 26-tól adják.

CINEMA URÁNIA MOZGÓ

Ostoros asszony Legyőzhetetlen

Szinre kerül január 25-től 27-ig. Cím szereplő: Bebe Daniels.

Főszereplője: Luciano Albertini. Szinre kerül jan 21-től 25-ig.

Előfizetési felhívás

Az új év kezdetével előfizetést hirdetünk és nyitunk a Színház és Film-re. A Színház és Film Erdély és Bánság egyetlen komoly és nagyobbterjedelmű, e számtól kezdődően már állandóan 32 oldalas, művészeti hetilapja, amely a színház, film és általában a művészetek minden ágával behatóan és rendszeresen foglalkozik. Figyelme kiterjed az erdélyi és bánsági összes hivatásos szintársulatokra, a kolozsvári és a vidéki mozgószínházakra, a dalosegyesületekre és műkedvelő társulatokra, továbbá a művészet körébe eső mindenféle eseményekre.

Cikkeit az erdélyi és bánsági ujságíró- és írógárda legjobbjai írják, miként a lap szerkesztősege és munkatársai valamennyien ismertnevű és jótollu író- és ujságíró emberek. Belföldi munkatársain kívül a Színház és Film érdeklődése állandóan figyelemmel kíséri a külföldi színházi, filmvilági és művészeti ujdonságait, eseményeit és mozgalmait is. Budapesten és Bécsben máris önálló szerkesztősege működik, amelyek a két művészeti empórium minden ujságáról és híreről azonnal tájékoztatják a lap olvasóit.

A Színház és Film állandó tudósítókkal rendelkezik Erdély és Bánát minden szintársulatának székhelyén, akik az ottani együttes művészi törekvéseiről adnak majd rendszeres információt. Képanyaga pedig a művészi élet legfrissebb aktuálisait öleli fel magába.

A lap előfizetési ára belföldre egész évre 500, félévre 260, negyedévre 130 lej. Hirdetési tarifája meg egyezés szerint. A külföldi előfizetési árak: belföldieknél 25 százalékkal magasabbak.

A Színház és Film olvasóitól és barátjaitól csak szerető érdeklődést és pártfogást kér, hogy kitűzött programját minél teljesebben megvalósíthassa. A lap szerkesztőségének és kiadóhivatalának ugyanis eltökélt szándéka a lap nivójának, képanyagának s ha lehet terjedelmének s külső, belső kiállításának állandó fokozása. Minden új előfizető és hirdető csak egy lépéssel hoz közelebb ehhez a célhoz.

A Színház és Film
szerkesztősege és kiadóhivatala.

Vasárnap zárul a kirakatverseny

Izlés és szakmai rátermettség jellemezték a versenyt
A Színház és Film közölni fogja a legszebb kirakatok fényképeit

A kolozsvári iparkamara kezdeményezte kirakatverseny a város közönségének legszélesebb-körü érdeklődése és a legszebb siker mellett e hó 13-án kezdetét vette és 20-án már be is zárul. Egy héttig volt alkalma Kolozsvár a verseny jelentőségét átérteni tudó kereskedőinek arra, hogy izlésüket, szakmai rátermettségüket, tudásukat és európai kereskedelmi színvonalon-állásukat a közönség minden rétege és a verseny anyagának elbírálására kiküldött zsüri előtt bemutatassák és beigazolhassák Kolozsvár kereskedői és cégei közül elég szép számmal, összesen 77-en, jórészt a legnagyobb cégek sorából, éltek így ezzel a kedvező alkalommal.

Meg kell állapítani, minden elfogultság és lokálpatriotizmus nélkül, hogy a kolozsvári kirakatverseny komoly nivót képviselt és őszintén szép erkölcsi sikert eredményezett. Elegancia, választékosság, rutin és áldozatkészség jellemezte általában a versenyt és izlés, meg teljes szakmai felkészültség adott egymásnak találkozózt a kirakatok legtöbbszörében.

Ami fogyatékoság rendezésben, a szakmai anyag idegen anyagokkal keverésében, a világítási effektusok téves alkalmazásában, stb. mutatkozott, az jórészt a kirakatverseny ujszerűségében és az első versennyel együttjáró tájékoztatatlanságban leli meg magyarázatát. *Egészében sem a kereskedők, sem az iparkamara nem vallott szégyent, sőt csak elismerést és dicsőséget szerzett ezzel a*

helyes és okos akcióval. Kétségtelenül ösztönző ereje volt és lesz ennek a mozgalomnak, de mély érdeklődést keltett fel a vásárlók körében is.

A zsüri is befejezte közben a munkáját. Az iparkamara, kereskedő tanács, a kereskedők delegátusai s a magyar és román színházak és ujságíró szervezetek kiküldöttei együtt lelkiismeretesen látták el komoly feladataikat. Birálatukat és a helyezettnek nvsorát, valamint a közönség szavazásának eredményét részletesen a jövő számunkban közöljük.

De állapítsuk meg, az igazság kedvéért azt is, hogy a „Színház Film“ idevágó akciója is visszhangra talált és szép sikerrel járt. A versenyben résztvevő kereskedők jórésze megörökítette kirakatát a jövő számára emlékné, lefényképeztette azt. A fényképekből és a legszebb kirakatokból pedig akciónk folytán jövő számunk egész sereg nagyszerű felvételt és kliséét fog hozni.

Ezekre máris felhívjuk olvasóink és az érdeklődők figyelmét, mert így alkalom nyílik azok meglátására, akik a kitűnő látványosság-tól akárminő okból el voltak zárva. Képeink a kolozsvári szépsikerű versenyt megörökítik a jövő számára és a nyilvánosság részére hosszú időn át.

A hölgy: Pont nyolckor légy a szokott helyen?

Az ur: Jó. És te mikor leszel ott?

AZ ARADI SZÍNHÁZNÁL

A elmúlt hét legjelentősebb cseménye *Az utolsó Verebély lány* bemutatója volt, amely az egész hetet betölti műsorként. Rendezés, zenekar, szereplők együttes munkája avatta ezt a premiért nagy sikerré és a színház slágerévé.

A szereplők közül Viola Margit, Kertész Mancsi és Gaál Piri neveit kell elsősorban felemlíteni, akik a női vezetős szerepeket játszottak. De Galetta Ferenc, Horváth, Győző, Szendrey Misi alakítása is egyenranguan jó volt. A kisebb szerepek sikereiben Szepessy Edith, Dancs Ica, Kun Magda, Faludyné, Honi Piri és Csutina osztoztak.

A műsort *Az utolsó Verebély* lányon kívül, az *Eltört a hegedűm*, *Bölcsődal*, *Régi nyár* stb. előadásai egészítették részben ki. Ezeknek is szép sikerük volt.

Aradon különben e hó 24-én lesz *Csányi Mátyás* karmesternek és jeles zeneszerzőnek *szervező estje*. A szereplők a szerzőn kívül Stern Rózsi hegedűművésznő, Horváth Mici színművésznő, Bing János, Huszár Károly és Róna Dezső műénekesek lesznek. Bemutatásra kerülnek Csányi kompozíciói közül egy hegedűsüt, *Valse-capriccio*, kaukázusi dal, egy targó, *Arany ember* című operájának nyitánya, egy szonáta, *Belszár ballada*, továbbá megzenésített *Ady*, *Petőfi* és *Heine* dalok. Csányi koncertje iránt, aki sokáig működött az aradi társulatnál s jelenleg *Fekete Mihály* együttesénél dirigál, élénk érdeklődés mutatkozik az aradi közönség körében.

A NAGYVÁRADI OPERETT-EGYÜTTES

előadássorozatának javarésze az *Eltört a hegedűm*-ből, az *Az utolsó Verebély lány*-ból és a *Gyurkovits fiuk*-ból tevődik össze. Ezek a slágerként befutott darabok a kolozsvári előadásokból jól ismert kedves emlékekkel gazdagító szereplőknek: Karácsonyi Ilinek, Kondor Ibolyának, Betegh Bébinek, Kun Magdának, Iháznak, Tompa Bélának, Sólyomnak, Réthelynek, Leöveynek, Selmeczinek Fülöpnek, Izsó rendezőnek és Török karnagynak hoztak szép sikereket. Taps és ünneplés bőven jutott mindenkinek. A jazzhangverseny és kabaré műsorba állítása is meleg fogadtatásra talált Komjáthy Károly dirigálásával és Kondor Ibolya kedves konferálásával az élén.

A színtársulat műsorának külön érdekességet kölcsönzött a Nagyváradon 10-év óta nem adott *Delibes* operának, a *Lakmé*-nek felújítása, az elmúlt hét közepén. A *Lakmé* szereposztása is parádés volt. A címszerepet a gyönyörűhangu Rózsa Anna, a Román Opera kiváló művésznője énekelte, akinek a szerepben Milanóban és Kolozsváron kivételes nagy sikerei voltak. A tenorpartit *Viorel Chicideanu*, a Román Opera művésze, *Nilakantha* szerepét pedig *Pfeiffer Alfréd*, a német operatársulatok volt jeles basszistája látta el művészi gonddal. A kisebb szerepekben *Mihályffy Irén*, *Pogány Janka*, *Köszegi Margit*, *Réthely Ödön*, *Soós Matild* és *Puskás Béla* jeleskedtek. A felújítás nagy sikerét mutatja, hogy a darabot hét-önn megismételték a szereposztásban.

MIKLÓSSY MARGIT,

a legkedvesebb erdélyi komika, a kolozsvári Magyar Színház művésznője, aki jobb ezerszerre, mint a karrikaturája

POÓR LILI CSIKSZEREDÁBAN

(Csikszeredai tudósítónktól.)

Gáspár Jenő f. évi január 13-án befejezte csikszeredaiszini szezonját. Az utolsó két előadást Poór Lilinek, a kolozsvári színház kiváló művésznőjének vendégjátéka fejezte be. A közbirtokossági épületben rögtönzött színpadon a vendégművész 12-én a *Mary Dougan bűnpöre* címszerepében és a *Violante a bíró előtt* c. egyfelvonásában, amelyet egyedül játszott el, — lépett fel. 13-án délután a társulat az *Aranyhattyu* c. operettet adta elő, míg este Poór Lilivel a címszerepben *A szombatesti hölgy* került színre. Ez a darab volt a szezon utolsó előadása.

Az együttes, melynek tagjai so-

rából Vajna Melitta és Halász Ica primadonnákat, Krizsán Karola szubrettet, Hevesi Miklóst, a kolozsváriak jó ismerősét, Kozma Hugót, Lukács Ede táncoszinészt, Mihályi Károlyt, Salgó Jenőt és Battyán Kálmán bonvivántot kell kiemelnünk, 15-én kezdte meg bemutatkozó előadásul, az *Éva grófnő*-vel az idényt Sepsziszentgyörgyön. Az első hét műsorán még az *Ábris rózsája*, *Régi nyár* és *Gyurkovics fiuk* című operettek szerepelnek. A társulatnak, amely Gáspár Jenő direktor hozzáértő vezetése alatt áll, Urr György karmester igazgatása mellett 10 tagu saját zenekara is van.

A szépsikerű csikszeredai szezon után a sepsziszentgyörgyi idény is elég biztatónak ígérkezik. A közönség ugyanis szeretettel fogadta az első, nivós előadásokat.

RIVALDA MÖGÜL

Ezt egyik ismert színésziünk adta elő multkor a társalgóban:

Tegnap délután felkeresett egy ur és így szólt hozzám:

— *Művész ur, tudom, hogy Önnek nagyon jó a szíve. Van itt egy szegény asszony, aki már két napja nem evett s holnap kiteszik a lakásából, ha nem fizeti meg a házbérért. Rettenetes nyomorban él. Ön megmenthetné.*

— *Miről van szó? — kérdeztem tőle.*

Az illető ur megmondta az öszszeget, mire én így szóltam:

— *Mondja meg annak az asszonynak a nevét és a címét.*

— *Főlöskéges — válaszolta a látogatóm. Nekem is átadhatja a pénzt. Itt a nyugta. Én vagyok a háztulajdonos.*

Hollywood fényben és árnyékban

(Berlini tudósítónktól.) Hollywood a világ film-életének kétségtelenül egyik legfontosabb középpontja. Hatalmas tevékenység zajlik e város falai közt, a filmtermelés — elgondolás és kivitel — gigantikus méretű munkája, amelyről csak nemrég adtak e hasárok néhány érdekes számadatot, mely szerint egész városra menő számu embertömeg van itt érdekelve a mozi-ipar kivételes produkáló erejében. Ezekhez az adatokhoz néhányat még hozzáfűzni talán nem lesz érdektelen. De nem lehet az sem, hogy bemutassák e sorok Hollywoodot fényben és árnyban egyaránt. Mert e film-centrum munkatevékenységének nemcsak fénye, de árnyai is mutatkoznak.

Európai ember számára, individuális teremő egyéniségeknek külön világot jelent Hollywood mechanizálódása és elipariasodása. Ezért van, hogy nagy európai rendezők, mint Stiller Moritz, Berger Ludwig elhagyták Hollywoodot, mert egyéniségüket a rendezésnél nem tudták százszázalékosan érvényesíteni. De Lubitschnek magának is kemény küzdelmei voltak ekörül, míg akaratát diadalra juttathatta. Kézirat-tervezetek felhasználása, megiratása, feldolgozása, megrendezése tekintetében ugyanis itt első szem-

pont: a közönség igényeinek és óhajításának minél teljesebb kiszolgálása. Ez a cél a szerepek kiosztásánál is. Lil Dagover a kiváló művésznő például az e téren mutatkozó önkényeskedésért hagyta ott Hollywoodot.

A filmvállalatok számára az a legfontosabb, hogy minél többet keressenek és alaptőkéjük minél jobb befektetésnek mutakozzék. Amerika területén a filmiparban 1,500.000 dollár van investálva. Ennek öthatoda esik Hollywoodra. Itt 25.000 film-alkalmazott működik; kiknek heti fizetése kb. 1.000.000 dollár. Az Amerikai Egyesült Államokban 21.000 mozi van, heti átlagos 130.000.000 látogatóval. A mozik pénztári bevétele ez idő alatt 1,274,000 dollár. 1927. évben Hollywoodban mintegy 600 filmet állítottak elő. Ezek reklámírózási költségei 67 millió dollárt tettek ki.

Ezek az óriási számadatok elsősorban az amerikai nagytőkét érdeklik, amelynek a költségek fedezéséről a legnagyobb részben gondoskodnia kell, de érdeklik a filmipar és filmtermelés másik nagy országát: Németországot is. Ezeket az óriási összegeket a filmipar tevékenységének ki kell keresnie és pedig jövedelmezőleg. És e szempont domináló jelentőségű tényező a szakma egész

Szigeti és Salamon

deszka és építőanyagraktára

Cluj v. Gyufagyár-utca a vasuti csuzdánknál

produkáló képessége között. Németország pedig nemcsak anyagilag, de szellemileg is érdekelt e kérdésben. Elég talán Lubitsch, Jannings, Murnau, Conrad Veidt, Lewi Paul stb. neveit említeni itt.

Hollywood maga tehát folytonos munkát, örökös rohanást, amerikai ritmust és tempót követel. Egyre fokozódó tevékenységet termelésben, üzleti szellemben, szellemi elgondolásban és technikai kivitelben. És e ritmusban nincs megállás, nincs lassu medítálás, kellő elmélyedés, mindig teljesen kiérlelt eredmény. Dolgozni kell, gyorsvonat, vagy autó, vagy még inkább repülőgép sebességgel, úgy ahogy lehet, örökké

előre menve, tovább haladva. És e lüktető tempóban, ha vannak szép munkateljesítmények, értékes eredmények, azok is fázisai a robogó ritmusnak, időszakok a termelésben. Fény és árny változik Hollywood életében, az élet szépsége és rutsága, az eredmény nagyszerűsége és a kényszerű megalkuvások törpessége.

Hollywood él és rohan.

(r. a.)

NÉMET-AMERIKAI FILM-LOCARNÓ

Carl Laemmle, az amerikai Universal filmgyár vezetője írja a Variéty színházi hetilapban:

A film kollektív művészet. Ezt már Gunnar Tolnaes is megmondotta, És én ehhez még hozzáfűzném: A film nemzetközi kollektív művészet. Itt van egy konkrét példa. A Nevető ember című film. A film alapja egy klasszikus francia regény.

A regényből német rendező Paul Leni készített filmet. És a főszerepeket egy amerikai és német film sztár játszotta.

Csak ilyen nemzetközi együttműködés biztosíthatja a film jelen fejlődését és jövőjét. Egyre gyorsabbnak kell lennie a film terén az európai-amerikai együttműködésnek. Ezt az elvet vettem figyelembe, amikor német telepünk vezetésével Paul Kohnert, az európai születésű rendezőt bíztam meg, aki hét évet töltött Hollywoodban. Az európai kulturát és irodalmat akarom így az amerikai filmteljesítményekkel összehangzásba hozni. Ha létrejön százszázalékosan a tökéletes német-amerikai film-Locarno, meg van oldva a világfilm problémája.

A korzón hallottam,

hogy a cukrászdákban mennyi érdekes és színes regény szövődik. Amikor a hallgatózó-sétákat végzem délelőtnként, tíz-tizenöt percre mindig beülök a Loydába és innen figyelem a kavargó világot, amialatt felhajtom az oblitgát napi vermouthisomat. Bevallom, hogy bizony ez már évek óta így történik vellem, innen is látszik, hogy milyen üres és sablonos Kolozsváron az élet és mennyire rabja az ember szokásainak.

Bizony ebben a kellemes cukrászdában már sok kezdődő művész-szerelmet láttam és oly sokat is tudnék beszélni, hogy csak a tulajdonosnő mondhatna többet. Olyan kevés nevezetesség van nálunk. Ha betéved ide egy idegen, elsősorban ezt a cukrászdát mutatjuk meg neki, amely valahogyan belekapcsolódott a mindennapi életünkbe. A Palace barba este már nem vihetjük el a vendégünket: hiszen megszüntünk modern város lenni és ha még valami helyi nevezetességre akarjuk felhívni a figyelmét, hát megmutatjuk a derék Körösi Dudást, aki annyi szívet muzsikál a Cityben, hogy sok mulató-ember szeretne a keblére ölelni.

A mialatt ezeket elgondoltam, már régen kiürült a borospohár,

a korzó pedig forgalmasabb lett, mint valaha. Egy napra ismét bucsut mondtam a Loydának, hogy meghallgassam az emberek véleményét a Tökés és Anny válóperéről, aki csak azért rándult le egy napra Kolozsvárra, hogy törvényesen is felbontsa azt a köteléket, amely Teller Viléhez, Janovics direktor hü inasához kötötte.

Ma, amikor a magyar főváros közönsége rajongón ismeri el, hogy Tökés Annyhoz hasonló tehetség alig termett a magyar ugaron, mindenki természetesnek veszi, hogy a nagy művésznő sietteti a válást. Csak egy ember nem. Szegény Teller Vilé, akinek a viselkedése, uri gesztusai mind arra vallanak, hogy fáj a szive!

Egyébként remélem senkinek sem lehet kifogása mai rovatcik kem példás melankóliája ellen. Anyira szelid és diszkrét voltam, hogy felöltözhetnek medvének az ujságíró-bálra.

Bár jelmez nem fogok felöltetni, mindenesetre elmegyek, hogy elmondhassam, milyen hangulat uralkodott a korzó törzsvendégei között a szezon első álarcos mulatságán.

(v. j.)

GRATZ

CLUJ, PIATA UNIRII No. 8. vehetők.

Ajándéknak művészi festmények hírneves festőtől részletfizetésre is meg-

Megalakul a tehetségfelfedező-verseny zsürije

Művészek és szakemberek a bizottságban

A Színház és Film nagyjelentőségű és feltétlenül az elsőség jogával bíró országos tehetségfelfedező-versenye, amely arra van hivatva, hogy a világ előtt dokumentálja Erdély és Bánság ismeretlen tehetségeket felvetni tudó erejét, újabb fázisához érkezett. A szerkesztőség a beérkezett anyag számbavétele és előzetes megrostálása után úgy látja, hogy rövidesen elérkezhetik az ideje a jelentkezések és a beküldött fényképek, illetve adatok feletti kritikának.

Ez a bírálata, amely a film-szakmai szempontok és a művészség követelményeinek teljes figyelembevételével fog elhangzani a jelentkezők és a nagy nyitvánosság számára, csakis zsüri formájában mondható el. „A több szem többet lát“ elvének szemelőtt tartásával, ahol alkalom nyílik a vélemények kicserélésére, a meggyőzésre és közös egyetértésre.

A művészeti ágak és a film-szakma legkiválóbb erdélyi és bánsági reprezentánsait fogjuk és

akarjuk a zsüribe és munkájába beállítani, hogy az Imperator Film biztos sikert ígérő próbafelvételeire a kijelölések tényleg a verseny komolyságához, színvonalához és szelleméhez illeők legyenek.

A Színház és Film szerkesztősége bizonyosra veszi, hogy a rendelkezésre álló jelentkezési anyag szigorú és igazságos megrostálása s a zsüri lelkiismeretes munkája komoly eredményekkel fog járni. És ha hozzájárul az Imperator Film próbafelvételeinek szakszerűsége, érdekessége és művészi megoldása, úgy az az akció, amelyet szeretettel kezdeményeztünk és hajtottunk végre az erdélyi filmipar és művészet történetében nem marad és maradhat nyomtalanul.

A zsüri névsorát már legközelebbi számaink egyikében közölni fogjuk. Addig is a további jelentkezéseket kérjük és várjuk. A verseny lezárására is hamarosan sor kerül, ezért sokáig késlekedniök az érdeklődőknek nem lehet és nem szabad. Fel tehát a jelentkezésekkel!

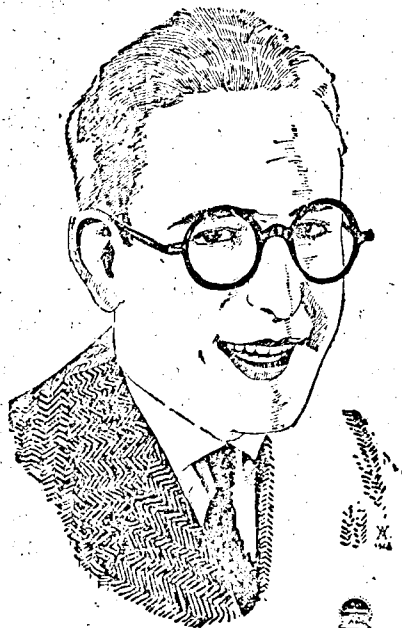
Jelentkezési-jegy a tehetség-felfedező versenyre

Név

Személyi adatok: (életkor, foglalkozás, stb.)

Pontos cím

A FILM VILÁGA

HAROLD LLOYD LON CHANEYRŐL

A nagy amerikai jellemszínész hőse ennek az apró történetnek. Lon Chaney híres a maszkírózó tehetségéről és nagy alakításai, mint A notredamei toronyőr, Az operaház fantomja, A lábnélküli ember felejthetetlenül élnek a mozilátogatók emlékezetében. Ugy el tudja változtatni az arcát, hogy a legjobb barátai sem ismerik fel.

Erről szól ez a hollywoodi élc is.

Harold Lloyd és Adolphe Menjou Hollywood uccáin sétálnak. Egyszer csak egy bogár iramodik keresztül előttük az uton. Menjou már emeli a lábát, hogy eltiporja.

Harold Lloyd megakadályozza a tervét.

— Vigyázz, mit csinálsz — kiált rá Adolphe Menjoura. — Nem tudhatjuk, hátha Lon Chaney?

ÉVA BOSZORKÁNY FILMEN

Herczeg Ferencnek, a kiváló magyar írónak Éva boszorkány című darabját rövidesen filmre alkalmazzák. A darab filmesítési jogát egy német filmvállalat már meg is szerezte. A felvételekre a szerző jelenlétében tavasszal majd sor.

FRED TOMPSON A LÁTÓHATÁRON

A cowboy filmeknek különös konjunkturája van. Nemcsak Ken Maynard és Richard Dix, hanem Fred Tompson is megjelent a látóhatáron és szíves fogadtatásra talált a közönség körében, amely — úgy látszik — szereti a könnyebb szórakozást nyújtó vad nyugati filmhistoriákat. Fred Tompson filmjei a Paramount filmgyárnál készülnek kizárólagos joggal.

Hölgyeim tudjuk mi a vágya,
Hogy karcsu, csinos legyen a lába
De ezt csak úgy tudja elérni,
Ha hozzánk jön harisnyát venni!

Frații Hirschhorn

CLUJ, Str. Gen. Neculcea 2.

VIHAR

Lilian Gish egyetlen multévi filmje. Nem külső akciók izgalmas, színesvátozatu sora, de belső lelki történéseké. A sziv rejtelmes titkait tárja fel ez a film, a lélek ősi birodalmában felhalmozódott érzések és gondolatok feszítő erejét és belső lázadozásait. Végtelen, fagyos prérík lelke, messzi, északi vidékek rejtelme, titka, külső-belső vihara vet árnyékot itt mindenre, a vihar, amely megörjiti, elemészi a gyöngét, de felemeli a tisztát és szabadot és erőst. A szerelem itt önmagából kell erő és hatalom legyen, megtévesztésektől, álnokságoktól menten. Ki kell bomolnia ragyogva és sugárzón a vihar sodrából, hogy alapja behessen egy vig és szabad életnek.

Lilian Gish a „Vihar“ minden misztikumát, megrázó és felemelő erejét, örjítő és tisztító hatalmát biztos érzéssel és művészettel tudta megjeleníteni. Nem pöz volt és keres-ttség, de mé'yről gyökerezett őszinteség, átélés, természetesség és emberiség. Magasrendű emberábrázolás és művészet.

Partnerei közül Hans Larsen neve érdemel említésre külön hangsúlyt a film szereplőiből. A Corso-mozgó műsorának nivós darabja volt igazán a „Vihar“.

(t. g.)

MARIE PREVOST

A kedves amerikai filmszínésznő talán a legnépszerűbb vigjátéki sztár Hollywoodban és környékén. Mindig huncut vigjátéki szerepekben tűnik fel fekete hajával. Most azonban megtörtént a nagy csoda, drámát játszik. S egy szép napon, mikor megjelent az egyik hollywoodi klubban, meglepetéssel látta mindenki, hogy Marie Prevost fekete haja — szöke.

A nagy csoda Cecil B. de Mille lelkén szárad, aki Az istentelen leány című új filmjére, egy nagyon erősveretű drámára szerződtette le a vigjátéki sztárt. Mert de Mille szerint Marie Prevost drámai tehetségnek is nagyszerű. És ha ő mondja ezt, el is kell hinni, mert a világhírű amerikai sztárok jelentős százalékát fedezte fel már ő a film számára.

Marie Prevost boldogan vállalkozott a drámai szerep eljátszására. És a nagy rendező kedvéért még azt is megtette, hogy ébenfekete haját befestette szökére, minthogy a szerep, amit e darabban játszik, egy igen szelid, szöke leányt kíván meg.

A Bohémélet szerzője Murger, igazi bohém volt. Ő mondotta egyszer barátainak:

Tavaly a francia bank új bankokat bocsátott ki. Azt hallottam, hogy kékek...

CIGÁNYZENE ÉS JÓBOR MELLETT CSAK A

Palace-kávéházban

MULATHAT.

Tulajdonos: BREINER SÁNDOR, Szentegyház-utca.

DAL, ZENE

A kolozsvári Gutenberg Dal- és Zeneegylet január 20-án este fél 9 órai kezdettel a róm. kath. főgimnázium d.sztermében dal- és zeneestélyt tart. Az estélyen az énekkar Lányi—Petőfi: Egy gongot bánt engemet, Bena: Luna surâde, Arany—Petőfi: Falu végén kurta kocsmá, Tárca: Utolsó dal és Gounod: Faust induló c. szerzeményeit, a zenekar Durand: Introductio, Grieg: Largo, Aase halála, Solvejg dala, Kéler: Lust spel ouverture, Gounod: Faust Induló c. műveit adja elő. Bödör Erzsike pedig Izsák Laura zongorakisérete mellett Gounod: Altató dalát és Mozart: Ich weiss nicht wo ich bin c. kompozícióját énekeli el.

P. Buck Mária énekművésznő és N. Szele Irén, a kolozsvári róm. kath. egyházi zeneiskola kiváló zongoratanárnője f. hó 17-én együttes hangversenyt rendeztek Zilahon. Műsorukon Haydn: Oratóriumából egy ária, Brahms: Von ewiger Liebe, Weber: Ocean arie, Farkas Ödön: Sir a nóta, Donizetti: La Zingara, Chopin: B-dur Polonaise, Schumann Novelette stb. szerepeltek. A zongorakiséretet az énekszámoknál Ignátné, Pop Emilia zongoratanárnő látta el.

HOLLAKNAK A FILMSZINÉSZEK

Hollywood a film hazája és központja, azonban a legtöbb filmcsillag még sem ott ütötte fel a tanyáját. Ötszáz népszerű filmszínész közül legfejebb tíz százalék lakik a film városában. Mary Pickford már évek óta Beverly-Hilbe költözött át, ahol Harold Lloyd és Chaplin laknak még me-

sékben illő villákban. Itt lakik Clara Bow a Wings világhírű főszereplője, Bebe Daniels a Senorita ünnepelt „macská“-ja, továbbá Wallace Berry a Riff és Raff filmek népszerű Raffja, valamint Charles Royers, a Wings-fess repülő szje.

Hollywood egyre növekvő forgalma, a nagyváros zaja csendesebb vidékre üzte a munka után nyugalomra vágyó művészeket, akiknek most gyakran nehéz órákat kell robogniok autón, hogy a hollywoodi műtermekbe jussanak. George Bancroff, a Veszedelmes utca főszereplője Santa Monicában ütötte fel tanyáját és ott épített villát Ester Ralston, A szerelem iskolája hősnője is.

Emil Jannings az egyetlen világhírű művész, aki bent maradt Hollywood szívében továbbra is, pazar villájában. Nem kevésbé érdekes, hogy Wallace Berry nyáron mintegy 370 kilométernyire lakik Hollywoodtól, ahova ez idő alatt a felvételekre naponta repülőgépen megy be rendszeresen, mint ügyes és gyakorlott pilóta

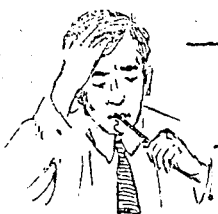
Szerkesztői üzenetek

R. Á. Nagyvárad. Versek helyett inkább váradi vonatkozású színházi referádákat, apróságokat és tudósításokat kérünk.

H. G. Petrozsény. Kérjük részletesen megjelölni azt, hogy Hollywoodból kinek, illetve a film-művészek közül kiknek a közelebbi címét óhajtja megtudni. Ebben az esetben a kért címeket szívesen megadjuk, de így általánosságban feladott kérdésre nem tudunk felelni.

R. S. Segesvári. A kért példánymennyiséget rendszeresen küldeni fogjuk.

Többeknek. A filmtelhetség-felfedező verseny zsűrijének névsorát most állítjuk össze. A verseny különben még folyik néhány hétig.

REJTVÉNYEK

Rovatvezető: Snjaric A. A. Franjo

3. sz. KERESZT-REJTVÉNY

3. számú
Rejtvény-szelvény

1	2	3	4	5	6	7		8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
19								20							21			
22							23					24		25				
26				27		28				29	30		31					
32				33				34				35					36	
37			38					39			40			41	42			
		43	44					45		46			47	48				
		49				50				51			52				53	
		54				55				56							57	
						58				59	60			61	62			63
64	65		66	67		68	69						70				71	
72		73				74		75				76			77	78		
79						80		81	82					83				84
85								86	87					88	89			90
																		91
																		92
																		93
																		94

Vízszintes sorok: 1. Kisebbségi képviselő. 15. Fordítva értett a céllovészhez. 19. Német Afrika utazó f. 20. Palesztina egy vidéke. 21. Azonos magánhangzók. 22. Gyerek teszi. 23. Utolsó betűjét elhagyva magyar költő. 24. Betűfőléssel a végén román város. 26. Angolna, más nyelven. 27. Sárcipő

márka. 31. Az Aru szigetek egyike. 32. Fordítva híres orosz kém. 33. Női név. 34. Svéd, más nyelven. 36. Kötőszó, más nyelvben. 37. Golem három betűje. 38. Idegen birtokos névmás. 39. Fordítva idegen személy s névmás egy alakja. 40. A latin enim három betűje. 41. A német sisak anagrammája. 43.

Versenyen felül vezetnek

Rózsá

RÓZSA M. ROYAL
drogeria CLUJ, Fötér 26.

KÖLNÍ VIZEI. — TARTÓS ÉS
ILLATOS!

Betűfelesleggel klasszikus isten. 45. Vé-
gén s-sel kétszer, más nyelven. 46. Rag.
47. Ararat anagrammája. 49. Női becé-
ző név. 50. A Viti szigetek egyike. 52.
Nép. 53. Fiu, más nyelven. 54. Közep-
pén ó-val bene, más nyelven. 55. Járnak rajta. 56. A végtagoknak van. 57.
Igen, más nyelven. 58. Mutató szócska.
59. Férfi név. 61. Aer anagrammája. 63.
Sertés. 64. Orosz folyó. 65. Középén
á-val rag. 68. Azaz, más nyelven. 70.
Forditva harag, más nyelven. 71. Uj,
más nyelven (ford.). 72. Negyedik be-
tűjét g-vel cserélve, ingerrel kapcsola-
tban mondjuk. 75. Szócska. 76. Gazda-
sági egyesület anagrammája. 77. Szócska.
79. Forditva és betűfelesleggel magyar
mondás alak. 81. Női bece név. 83.
Görög betű fon. 84. Görög betű fon.
85. Hosszu, más nyelven. 86. Nem fia-
tal. 88. K-val végén fém. 90. Magyar
mondai alak. 92. Kolozsvári színész-
nő. 93. Szerszám. 94. Angol sör.

Függőleges sorok: 1. Obregon
gyilkosa. 2. Spanyol város. 3. Athléták
öröme. 4. Nép. 5. Két i-vel ritka madár,
6. Római hivatalnok. 7. Középén é-vel
most volna a szezonja. 8. Északi tolyó.
8. Klasszikus éposz. 10. Előljáró más
nyelvben. 11. Középén e-vel szobrát

mostan sokan emlegetik. 12. Két ma-
gánhangzó. 13. Körenek, más nyelven.
14. Helység Damara tartományban. 15.
Klasszikus mondai alak. 16. Helység
Britt Indiában. 17. Angolna, más nyel-
ven. 18. Pipere cikk márkája. 23. Szülő.
25. Idegen visszaható névmás. 28. Al-
pesi növény egyik tudományos neve. 29.
Német kettőshangzó. 30. Nida anagram-
mája. 35. Nulla. 36. Betűfelesleggel
német város. 38. Muki három be-
tűje. 39. Forditva kolozsvári színész-
nő. 42. Proféta. 44. Egy e-vel pötölna kö-
nyök, más nyelven. 46. Pesti színész-
nő. 48. Szabatkörmivesek. 51. Forditva jól
más nyelven. 52. Súlyjelzés. 55. Idegen
számnév. 60. Idegen kettőshangzó. 62.
Eiől C-vel „Az üldözött” szerzője. 65.
Forditva orosz folyócska. 67. Néz. 69.
Idegen propozíció. 73. Régi keltezés.
74. Házi állat. 76. Betű fanatikusan. 78.
Angolna, más nyelvein. 80. Fontos ipari
cikk. 82. Idegen személyes névmás. 83.
Idegen propozíció. 84. A 20 lejes tréfas
neve románul. 87. Gyerek teszi. 89
Számár hangja. 91. Időjelző szócska.

A megfejtéshez elegendő a vizsintes
1, 19, 27, 50, 79, 90 és az 1, 3, 10, 18,
28, 36, 44, 46, és 48 függőleges sorok
beküldése.

Az 1. sz. Keresztrejtvény megfejtése. Vizsintes sorok: 1. Zombory
Mercedes. 12. Adóll. 13. Ta. 14. Cid.
15. Mein. 16. Lf. 17. Bon. 19. Nem. 21.
Br. 22. Orariu. 25. Éva. 27. Edenir. 29.
Egon. 30. Nie. 32. Neu. 33. Lót, 34.
Jfiod. 36. Mkoa. 38. Oalé. 41. Távlát.
43. Dita Parlo. 47. Lola. 48. On. 49.
Mto. 50. Xa. 52. Anna. 54. Amor. 56.
Be. 57. Hn. 58. Lia. 59. Alibaba. 61.
Méa. 62. Esrt. 64. Ar. 65. Nord. 67. Il.
68. Uav. 70. Elan. 72. Aójh. 74. Werner
Pittschau. **Függőleges sorok:** 1. Zom-
boni, 2. Oder. 3. Moi. 4. Blnod. 5. Of.
6. Iltrium. 7. Ma. 8. Rio. 9. Ec. 10.
Dina Gralla. 11. Ede. 16. Lanc. 17. Bu.
18. Ne. 20. Menyét. 23. Rend. 24. Jr.

26. Vé. 27. Kel. 28. Kóat. 31. Ifri. 32.
Ló. 35. Oka. 37. Kilmob. 38. Ovoze.
39. Laa. 40. Kanala. 42. Al. 43. Dna-
leiw. 44. Tanár ur. 45. Po. 46. Otrana.
51. Dnalhu. 53. Nis. 55. Mirep. 56. Bar.
57. Héjja. 60. Bont. 63. Tan. 66. Dac.
69. Ve. 71. Li. 73. Oh.

Helyesen megfejtették: Dr. Balássy
Imre, Bérczy Józsefné, Kovács Annus,
Bérczy József, Szánthó Béla, Losonczy
János, Mezei Józsefné, Szabó Ella, Né-
meth Kató, Székely Ica, Binder Sarolta,
Kozma Elek, Pataky Mancsi.

Sorsolás után a liter Rózsa-féle köl-
nizivet Székely Ica nyerte. A nyere-
ményt eljuttatjuk.

A legideálisabb bohémtyanya, aho! műv-
szek és újságírók találkozót adnak egy-
másnak a Magyar Színházzal szemben levő

Majorosy-étterem

A

Színház és Film

Hirdessen
a Színház és Film-ben.

az üzleti világ számára a legjobb hirdetési orgánus. A lapot Erdély és Bánság minden nagyobb helységében terjesztik és olvassák. Nagy példányszámánál fogva megfordul jórészt minden ittélő ember kezében.

M

INDENNEMÜ
NYOMDAI
ÉS
GRAFIKAI
MUNKÁKAT A
LEG-
IZLÉSESEBB
FORMÁBAN
ÉS A
LEGSZEBB
KIVITELBEN
ÁLLIT ELŐ

Modern izlés fejlett technika kitünő megoldás

Az ALBERT

KÖNYVNYOMDA

Készít és tervez báli meghívókat, műsorokat, könyveket, üzleti és kereskedelmi nyomtatványokat, plakátokat, linoleummetszeteket s a nyomdai szakma körébe eső mindenféle más munkát. CLUJ, CALEA VICTORIEI 7.

CLARA BOW,
a nagyhirű filmdiva, aki legközelebb a „Vereshaju” c.
Paramount-filmben szerepel Kolozsváron
a Corsó-mozgóban